ב"ה | גיליון **789**
ערב שבת קודש
פרשת **צו** תשפ"ו

***		
19:31	18:20	י-ם
18:35	17:39	ת"א
18:34	17:39	חיפה
18:34	17:39	ב"ש

אוצר הנפש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי **הרב יצחק גינזבורג** שליט"א

אוצר הפרשה

כל יהודי הוא 'זה'

חומש ויקרא הוא חומש של תורת כהנים, חומש של קרבנות. השיא הוא הקורבנות של הנשיאים, "**זה קרבן**".

יש פעם אחת "זה קרבן" בפרשת צו, הפרשה ה-**כה** בתורה, "זה קרבן אהרן ובניו", ואחר כך יש **יב** פעמים "זה קרבן" בפרשת נשא, הפרשה ה-**לה** בתורה. צו היא הפרשה השניה בחומש ויקרא ונשא הפרשה השניה בחומש במדבר. מה הקשר בין המלה **לה** ל-**זה**? **ז** פעמים **ה** = **לה** = **יהודי**. כל יהודי הוא בחינת "זה", "זה הדבר אשר צוה הוי'", כל יהודי ראוי להיות מנהיג ("זה הדבר אשר צוה הוי'" לומדים בפרשת מטות, מדבור משה לראשי המטות לומדים ש"מוסיף עליהם משה שנתנבא ב'זה הדבר אשר צוה הוי'").

משה רבינו מצביע על כל יהודי ואומר "זה הדבר אשר צוה הוי'", שאתה צריך לגלות את הניצוץ – לגלות את הנקודה שלו, ניצוץ המנהיגות. "זה הדבר" לשון דבר-מנהיג. מנהיג הוא מי שמרגיש את זיהוי ה' ומרגיש זאת מתוך אושר, "אשר צוה הוי'". כל מצוה, עליה מברכים, היא אושר. "זה הדבר אשר צוה הוי'", זו נבואת משה רבינו.

אם כן, מה ראינו כאן רמז יפהפה – זה שוה 12 ובבל התנ"ך יש בדיוק יג פעמים "זה קרבן" (זה, 12, של הנשיאים, ועוד אחד, הכולל, שמשלים ל-יג, של אהרן הכהן).

(אור ל-ח' ניסן ע"ז)

אוצר הסיפור

כבר מספיק

ח' ניסן הוא יום ההילולא של **רבי מרדכי מנעסכיז**. רבי מרדכי היה תלמיד מובהק של רבי מיכל מזלוטשוב.

כשהיה רבי יותר מבוגר הגיע אליו בחור צעיר מוכה שחין באופן איום ונורא בכל גופו. כשראה את הבחור הזה צעק לשמים – "רבונו של עולם שוין געזונ" (כבר מספיק). אז הבחור הזה הלך הביתה ונפטר. אחר כך הוא הסביר לחסידים שכאשר הוא היה בחור צעיר הוא נסע לרבי שלו, המגיד מזלוטשוב, ובתקופה ההיא היה צם הפסקות. אבל אם באמצע השבוע הרגיש שהוא צריך לאכול היה מיד אוכל, כי הרגיש שזה סכנת נפשות. פעם אחת כשהוא נסע לרבי הוא היה בתוך הפסקה, והרגיש שחייב לאכול, אז ניגש לבית היהודי הראשון ובקש משהו לאכול – אמר שחייב לאכול. אז היהודי שם, שהיה מתנגד שרוף, אמר שלא אתן לך לאכול כי אני יודע שאתה חסיד ונוסע לרבי שלך. הוא יצא משם, רץ מהר לבית אחר, ושם נתנו לו לאכול.

> כשראה את הבחור הזה צעק לשמים – "רבונו של עולם שוין געזונ" (כבר מספיק)

אותו אחד שלא נתן לו מת, והעונש שלו היה להתגלגל בבחור עם השחין, ולכן כשהוא ראה אותו אמר לה' שזה מספיק – די.

(י"א ניסן תשס"ט)

אוצר הפתגם

תכלית הקרבנות היא להתקרב לה' ולהתדבק בה'. כשם שאני מקריב את עצמי לה', מוסר את עצמי אליו, כך הקב"ה מקריב את עצמו אלי – וכך אנחנו נדבקים ונעשים אחד ממש. הקרבן הוא עבודה להתאחד ממש עם ה'. ה' רק מחכה שאני אמסור את עצמי אליו לגמרי, באופן טוטאלי, ואז הוא עושה אותו דבר – "הוי' צלך על ימינך", "דע מה למעלה – ממך", כל מה שאתה עושה הקב"ה עושה כנגדך, אם אני מקריב את עצמי לה' הוא מקריב את עצמו אלי.

(אור ל-ח' ניסן ע"ז)

צריך לבקש את המשיח, את המלך, שעד עתה לא נמצא במציאות (בפועל) כלל – ואז הוא יופיע.
(ז' תשרי פ"ב)

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב: דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר התבונה

ח ניסן – יחוד התענוג והרצון מכח הדעת

ח' ניסן – הוא יום מיוחד עבורנו, 'חג הגאולה' שלנו לפני 24 שנים. השם **ניסן** הוא לשון **נסים** – נסי יציאת מצרים – ושתי **הנונין בניסן** רומזות לנסי-נסים. **ניסן** שוה 170 ואם מצרפים **ח** בהתחלה – התאריך היום – מקבלים 178, 8 ועוד 170. האם יש מלה בעברית שמשקפת זאת? כן – המלה **חפץ**.

חפץ משמעותו רצון עמוק, מלא בתחושת התענוג שיגיע ממימוש הרצון. חפץ פירושו שכל הרצון העמוק במודעות ובלב הוא לענין הזה.

היום הוא יום של חפץ. היום הוא גם הקדמה לחג הפסח המתקרב – צריך להיות משהו במושג חפץ שיכול להכין אותנו לפסח, לאכילת המצה שהיא "מיכלא דמהימנותא" ו"מיכלא דאסוותא" לכולם. יש קשר בין החפץ של היום למצה של פסח שבא בקרוב, חג הגאולה, וצריך להבין זאת.

אמונה היא הכח הכי גבוה בנפש. יש עשרה כחות במודע ובבתר – העל-מודע – יש שלשה כחות, שלשה ראשים. הראש העליון נקרא "רישא דלא אתידע", ובנשמה הוא כח האמונה בה'. אמונה שייכת לרישא דלא אתידע, כי אמונה היא בדבר לא נודע. היכולת להחדיר את האמונה לדעת היא פרדוקס, היא נס – לקחת משהו שאיני יכול לדעת אותו ואני רק מאמין בו ולהחדיר אותו בדעת.

הראש השני הוא תענוג והראש השלישי הוא רצון – רצון על-מודע, שהוא הכח הכי נמוך בבתר. איך מגדירים חפץ? רצון שמלא בתחושת תענוג – יחוד של שני הראשים שמתחת לאמונה בבתר, תענוג ורצון. כאשר מחברים אותם יחד מקבלים המושג חפץ. אם כן, חפץ בא אחרי אמונה.

יותר מזה, הטבע של שני הראשים הללו, התענוג והרצון, הוא מאד שונה – הם הפוכים אחד מהשני, איך התענוג יכול להתאחד בתוך הרצון? אפשר לייחד שני דברים שונים רק בכח שמעליהם – האמונה הפשוטה עצמה היא הכח (אמונה היא גם במובן של כח כמו בפסוק "אמונה אֹמן") לחבר את שני הכחות שתחתיה, התענוג והרצון, וזהו חפץ.

אם רוצים לצייר זאת, ציור של "עץ החיים", יש שלשה כחות בבתר – אמונה-תענוג-רצון – והכח הבא שתחתיהם הוא דעת. הכח הבא בקו האמצעי הוא הרחמים, תחתיו אמת ותחתיה שפלות. הדימוי הזה של עץ החיים מלמד אותנו – שייך ל-ח ניסן – שהחפץ, חבור התענוג והרצון, הוא בדיוק מה שממוקם בין האמונה והדעת, הוא המפתח, הקטלזיטור, להביא את האמונה לתוך הדעת (פנימיות ספירת הדעת היא כח היחוד, והנה **אמונה חפץ** עולה י"פ **יחוד**).

> זו התבל'ס, כאן בארץ – להיות כל הזמן עם ה' – והדעת הזו היא הרפואה

בעת נסביר את הכל ביחס למצה: המצה, "מיכלא דמהימנותא", היא מזון שמצוה עלינו לאכול – אנחנו אוכלים אמונה. האמונה היא אור מקיף, המקיף אותנו ומאיר אותנו אבל עדיין לא לגמרי מאיר בתוכנו. באכילת מצה אנחנו לוקחים את האמונה הזו ומכניסים אותה לתוך הגוף שלנו. זהו כח הרפואה של המצה, "מיכלא דאסוותא".

כדי שהתהליך הזה יפעל כמו שצריך – צריך להיות חפץ, הכח של היום הזה. זהו היום לקבל את הכח שמאפשר לנו לאמת את האמונה, לקחת את האמונה ולהכניס אותה לדעת שלנו – אם האמונה נכנסת לדעת לא צריך שום דבר אחר. אם אתה יודע את ה' – יש לך הכל – "דעת קנית מה חסרת". זו התבל'ס, כאן בארץ – להיות כל הזמן עם ה' – והדעת הזו היא הרפואה.

שנזכה כולנו לקחת את האמונה שלנו, לחפוץ בה' – "ואהבת את הוי' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך" (אפילו אהבה היא לא בדיוק חפץ, שהוא תשוקה עם הרגש התענוג בתוכה, שאיני חפץ בשום דבר חוץ מה' עצמו) – וכך להכניס את האמונה לדעת. שנזכה בכך בשבוע הבא, בכח שמתחיל היום, לאכול את המצה ולפעול את הכל. שיהיה לכולם פסח כשר ושמח – פסח שנקח את האמונה ונזכה לרפואה בכח החפץ האמתי בה', "בלתי להוי' לבדו".

(ח' ניסן תש"פ)

אוצר קצר

זהירות וזריזות בשבת

בשבת אין צדקה במובן הרגיל, נתינת ממון (כרמוז בתחילת מסכת שבת, העני בחוץ ובעל הבית בפנים, ואי אפשר לתת צדקה ולהעביר מרשות לרשות. לכן בעל הבית צריך להזמין את העני פנימה, לאכול על שלחנו). לכן צריך "זהירות וזריזות רבה ועצומה לשמור את השבת כהלכתה".

למדת הזריזות נוספת כאן מדת הזהירות. זהירות וזריזות הם מושגים קרובים, "זהירות מביאה לידי זריזות". בפשטות, זהירות היא במצוות לא תעשה וזריזות במצוות עשה. וכן בשבת, להיות זהיר בשמירת שבת כהלכתה, ולהיות זריז בהכנות לשבת (המתחילות מיום ראשון, כדברי ה'אהבת שלום'), וכן בשבת עצמה זריזות במצוות השבת כל אחד לפי ענייננו (להזדרז להתפלל, לסעודה, לנגן, או ללכת לישון...). אך יש זהירות גם במעשה בפועל, כמו המצוה המיוחדת שבה אדם "זהיר טפי", ובפירוש החסידות "זהיר טפי" מלשון זהר ואור. זהו פירוש נוסף ב"זהירות מביאה לידי זריזות" – על ידי "זהיר טפי" (בזהירות ובהארה) באים לזריזות במעשה.

(ש"פ ויקרא תשפ"ד)

קהילה עיצוב: דנה אביחיל | 054-6580146